БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 44 (8570)
ФЕВРАЛИИН 21
ПЯТНИЦА
1958 он

Сэн 20 мүнгэн

Манай партиин ленинскэ национальна политика хадаа ёһотой демократизмын жэшээ боложо үгэнэ. Энэ демократизм сүлөөтэ советскэ республикануудай ахадүүгэй союз дээрэһээ, тэдэнэй гүрэн түрын байгуулалтын хүгжэлтэ дээрэһээ, тэдэнэй экономико болон культурын эрид түргэнөөр ургажа байһан дээрэһээ, социалистическэ нацануудай ахадүүгэй хани харилсаанһаа, мүн хоорондоо туһалалсалгын хүгжэлтэһөө харагдана.

(Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Хандалгаһаа).

ХҮБЭН УРГУУЛАГШАДАЙ БҮХЭСОЮЗНА ЗҮБЛӨӨН

евралиин 18-да Москвада, млиин Ехэ ордон соо хүбэн ургагшадай Бүхэсоюзна зүблөөн дэбэ. Хүбэн ургуулдаг республикануудай хүдөө ажахын 2 мянга н түрүүшүүл, партийна, советхүдэлмэрилэгшэд СССР-эй Верно Соведэй заседаниин зал сугларба. Олон хүнүүдэй үбдэ Социалистическэ Ажалай йин алтан одонууд, Советскэ зай орден, медальнууд, Бүхэзна хүдөө ажахын выставкын альнууд яларна.

лөөнэй 10 час. Дунда Азиин, вказиин, Казахстанай алдарта н ургуулагшад, партийна, сокэ хүдэлмэрилэгшэд, Советскэ зай министрнүүд, эрдэмтэд идиумдэ ерэжэ һууна. Нүхэд Б. Аристов, Н. А. Булганин, Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, В. Куусинен, А. И. Микоян, А. Мухитдинов, Е. А. Фурцева, С. Хрущев, Н. М. Шверник, Н. Косыгин, М. Г. Первухин гэгэй президиумдэ харагдахадань, арагшад тэдэнние үни удаан аа ташан угтаа.

итадай Арадай Республикын, ейн Арадай-Демократическа публикын, Афганистанай хүдөө хын хүдэлмэрилэгшэд зүблөөнабаадалсана.

хэр Н. С. Хрущев богонихон хэлэжэ, зүблөө нээгээ.

бекистан, Таджикистан, Турк-, Азербайджан, Киргизи, Урдаахстанска область болон Армехүбэнгэй мүнөө ямараар ургададаг, саашадаа яажа ургуудаг болохо тухай асуудал лөөндэ зүбшэн хэлсэгдэнэ.

бекистанай КП-гэй ЦК-гэй нэхи секретарь С. Камаловта хэл хэхыень үгэ үгтэбэ.

Хүбэн ургуулагшадай Бүхэзна зүблөөе зарлаһан ушар хүажахые, илангаяа хүбэн урлха хэрэгые һайжаруулха тушаа тиин Центральна Комитедэй, етскэ правительствын ехэ анхаоролдолго гаргадаг тухайнь шэлнэ. Ингэжэ хүбэн ургуулагта үдэр бүриин анхарал оролго гаргадагайнь түлөө узбек Коммунистическэ партидаа эгы баясхалан хүргэнэ.

хэсоюзна зүблөөндэ бэлэдхэхэ-Узбекистанай хүбэн ургуулагмүнөө жэлдэ 3 миллион тонно н абаха гэһэн уялга абаа. ондо тэдэнэр 2800 мянган тонхүбэн абаһан юм. Тиихэдэ доохи табанжэлэй эсэс багаар 4 лион тонноһоо бага бэшэ хүбэн улха гэһэн зорилго урдаа табинди гэжэ нүхэр Камалов хэлэнэ.

Дунда Азиин республикада промышленность хүгжөөхын тулада партимнай ехэ хүдэлмэри ябуулаа гэжэ Таджикистанай КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь **Т. Ульджабаев** хөөрэнэ. Мүнөө үедэ республикын промышленность революциин урда тээхидэ орходоо 27 дахин ехэ продукци бүтээн гаргана. Энээнэй ашаар хүдөө ажахы эрид дэбжээ. Тиигэжэ 1957 ондо республикамнай 435 мянган тонно хүбэн гүрэндөө тушаагаа. Энэнь эгээл ургаса һайнтай байһан 1956 онойхиһоо 20 мянган тонноор ехэ. Совет засагай жэлнүүдтэ Таджикистанда хүбэн абалга 14 дахин ехэ болоо. 1960 ондо 600 мянган тонно хүбэн абаха зорилготойбди гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.

—Боложо байгаа зүблөөн гансал хүбэн ургуулдаг республикануудта бэшэ, харин манай бүхы орондо айхабтар ехэ удхашанартай гэжэ Туркменистанай КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь **С. Бабаев** тэмдэглэбэ. Манай олонациональна совет орондо һуудаг бүхы арадуудые һалбаруулхын, үйлэдбэриин хүсэнүүдые хүгжөөхын хойноһоо парти, правительствомнай эсэшэ сусашагүйгөөр оролдоно гэжэ тус зүблөөн эли тодоор гэршэлнэ. Туркмениин ажалшад 1957 ондо 372 мянган тонно хүбэн тушаагаа. 1965 он болотор 1,5 дахин ехэ хүбэн ургуулха, хүбэн таридаг талмайе 250 мянган гектар болгохо гэһэн зорилго табинхайбди гэжэ нүхэр Бабаев хэлэбэ.

—Аяар эртэ урда сагһаа хойшо манай республикада хүбэн ургуулагдадаг байбашье, гансал совет засагай үедэ ехэ хэмжээгээр хүбэн таридаг болообди,—гэжэ Азербайджанай КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь **И. Д. Мустафаев** тэмдэглээ. Нёдондо жэлдэ сагай уларилай муу байбашье һаань, Азербайджан 340 мянган тонно хүбэн гүрэндэ тушаагаа.

Үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо бидэнэр 1958 ондо 20 процентээр ехэ хүбэн ургуулха уялга абанабди, тиигээд Узбекистанай, Туркмениин хүбэн ургуулагшадые мүрысөөндэ уринабди гээд нүхэр Мустафаев үгэсэ дүүргэбэ.

Һүүлэй гурбан жэлэй туршада Киргизиин ажалшад 64 процентээр ехэ хүбэн абадаг болоо гэжэ Киргизиин КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь **И. Р. Раззаков** хэлэбэ.

Партиин Урда-Казахстанска обкомой нэгэдэхи секретарь **И. Юсуповта** үгэ үгтэнэ.

1957 онойхидо орходоо 25 процентээр ехэ гү, али 210 мянган тонноһоо бага бэшэ хүбэн 1958 ондо ургуулжа, гүрэндэ тушааха гэһэн уялга областиимнай колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэришэд абаа гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Мүнөө Арменидэ багаар хүбэн ургуулагдана, гэбэшье хүдөө ажахымнай хүдэлмэрилэгшэд хүбэн ехээр таридаг болохо гэжэ зорёо гээд Армениин Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ **А. Е. Кочинян** хэлээ.

Элидхэлнүүдэй боложо дүүрэһэнэй һүүлээр үгэ хэлэлгэ эхилбэ.

Узбекскэ ССР-эй «Шарк Юлдузи» колхозой түрүүлэгшэ, Социалистическэ Ажалай Герой гурба дахин болоһон **Х. Турсункулов** түрүүлжэ үгэ хэлээ. Нёдондо жэлдэ колхознай 20 миллион түхэриг мүнгэн олзо оруулаа гэжэ нүхэр Турсункулов хөөрэнэ. Нёдондо жэлдэ колхоз, МТС-эй машина, техникые хүлһөөр абажа, өөһэдөө хэрэглээбди. Энэмнай ехэ аша үрэтэй байгаа. Тракторнууд ехэ ажал бүтээдэг болоо, эбдэрээд зогсожо байхаяа болёо, трактористнууд урданайхиһаа һайнаар хүдэлдэг болоо, урдань гарай хүдэлмэри хэдэг олон хүнүүд сүлөөрөө гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Таджикска ССР-эй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, Социалистическэ Ажалай Герой **Х. Назаров**, Азербайджанска ССР-эй партиин Бардинска райкомой секретарь нүхэр **Х. Агаев**, Киргизскэ ССР-эй Фрунзын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, Социалистическэ Ажалай Герой **У. Атабекова**, Армянска ССР-эй Шаумянай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ **А. Григорьян**, Дунда Азиин машинно-туршалгын станциин механизатор **В. А. Тюпко**, Таджикска ССР-эй селекционер **В. П. Красичков**, тэрэшэлэн Узбекистанай Хүдөө ажахын наукануудай академиин бодото гэшүүн **М. Мухамеджанов**, Туркменскэ ССР-эй Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, хоёр дахин Социалистическэ Ажалай Герой болоһон **О. Эрсариев**, Казахска ССР-эй Амангельдын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, Социалистическэ Ажалай Герой **А. Усманов**, Таджикска ССР-эй Москва колхозой түрүүлэгшэ, хоёр дахин Социалистическэ Ажалай Герой **С. Урунходжаев**, партиин Андижанска обкомой секретарь **Р. Курбанов**, Таджикска ССР-эй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бригадир **Д. Кулиев**, Туркменскэ ССР-эй Хүдөө ажахын министр **К. Алиев** гэгшэд үдэшын заседани дээрэ үгэ хэлээ.

Февралиин 19-дэ зүблөөн хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлээ.

(ТАСС).

* *

ремлиин Ехэ ордон соо февра- 19-дэ хүбэн ургуулагшадай лөөн үргэлжэлүүлэгдэжэ, олон үгэ хэлээ.

үхэд А. Б. Аристов, Н. А. Бул-, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Коз- О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Мухитдинов, М. А. Суслов, Фурцева, Н. С. Хрущев, Н. М. рник, А. Н. Косыгин болон М. Г. ухинай Президиумдэ харагдаянь, зүблөөндэ хабаадагшад емэ альга ташалгаар тэдэнние а.

фганистанай, Болгариин Арадай Республикын, Бирмын Союзай, Хитадай Арадай Республикын, Корейн Арадай-Демократическа Республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй делегаци зүблөөндэ хабаадаа. Хүбэн ургуулагшадай Бүхэсоюзна зүблөөндэ хабаадалсажа, тэдэнэй дүй дүршэлые халан абалсаха аргатай байһандаа ехэ баярлаһанаа тэдэнэр мэдүүлбэ.

Зүблөөнэй үргэлжэлһэн хоёр үдэрэй туршада 40 хүн үгэ хэлээ.

Февралиин 19-дэ болоһон үдэшын заседани дээрэ КПСС-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущев үгэ хэлээ. Зүблөөндэ хабаадагшад тэрэнние халуунаар угтаа.

Узбекскэ, Таджикска, Туркменскэ, Азербайджанска, Казахска, Киргизскэ, Армянска союзна республиканудта хүбэн бүри ехээр ургуулдаг болохо талаар колхознигуудай, совхоз, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөө болон уһанай ажахын мэргэжэлтэдэй уялгые зүблөөн нэгэн дуугаар баталан абаа.

Хүбэн ургуулагшадай Бүхэсоюзна зүблөөн дүүрээ.

(ТАСС).

…радуудай хани барисаанай концерт

евралиин 19-дэ Москвагай спор- ордон соо болоһон концерт соэ арадуудай ёһотой хани баанай концерт байгаа. Хүбэн урагшадай зүблөөндэ хабаадагтай хамта Москва ерэһэн Азержанай, Армениин, Киргизиин, жикистанай, Туркмениин, Узбеанай артистнарород артисттай сугтаа эндэ наада харуулаа.

СР-эй арадай артист М. Царев соо һууһан хүбэн ургуулагшатүб хотын искусствын хүдэлмэгшэдэй зүгһөө халуунаар ршалаа.

уухэ Ленинние магтан дуулакомпозитор А. Холминовой дууконцерт эхилнэ. Тэрэнние бүюзна радиогой дуунай ансамбль эдхөө, залуушуул болон студнэрэй бүхэдэлхэйн VI фестиван лауреат Г. Панков дахуулан лаа.

хадүү республикануудһаа ерэоюун бэлигтэ артистнууд хойно ноһоо һубарилдан, өөрынгөө гоёхан наадые омогтой солгёоноор уулаа. Киргизиин ансамбинхидай «Кара-Озгой» гэжэ арадай дууе айхабтар бэрхээр гүйсэдхэхэдэнь, сугларагшад нэрьемэ шангаар альгаа ташаба.

Навоин нэрэмжэтэ Узбекскэ оперно театрын солистнууд ирагуу һайхан дуунуудые дуулаа. Узбекскэ ССР-эй габьяата артист Е. Шукурлаев элдэб табагуудые хэрэглэн, хатар гүйсэдхэжэ зониие һонирхуулба.

Армянска ССР-эй арадай артист А. Петросян, Армянска ССР-эй габьяата артист Э. Багдасарян гэгшэд Армениин дуунуудые дуулажа үгөө.

ССР Союзай Ехэ театрын артистнар Чайковскиин «Хун шубуута нуур» гэжэ баледһээ нэгэ үзэгдэл харуулаа. СССР-эй арадай танцын гүрэнэй ансамблиинхид гал дүлэндэл түргэн ородой пляскые наадажа, концерт дүүргэбэ.

А. Б. Аристов, Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, Н. А. Мухитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, А. Н. Косыгин гэгшэд концертдэ байгаа.

(ТАСС).

СССР-эй Культурын министерстводэ

Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойдо зорюулагдаһан уранһайханай Бүхэсоюзна выставкые хүн зон урдынхидал олоороо хараһаар зандаа. Выставкын нээгдэһэнһээ хойшо, тэрэнние нэгэ миллион гаран хүн хараа.

Выставкые хаахагүй гэжэ ниитын олон организацинуудай, ажалшадай коллективүүдэй болон тус тус хүнүүдэй дурадхаһан дээрэһээ Москвагай выставкын түбэй зал соохи энэ выставкые үшөө саашань байлгаха гэжэ СССР-эй Культурын министерство шиидхэбэ.

Советскэ Армиин 40 жэлэй ойдо зорюулагдаһан мүрысөөн

СССР-эй ДОСААФ-эй Центральна Комитет Советскэ Армиин, Уһан-Сэрэгэй Флодой 40 жэлэй ойдо зорюулан радистнарай бүхэсоюзна заочно мүрысөө февралиин 23-һаа мартын 9 хүрэтэр үнгэргэхэнь. Энэ мүрысөөндэ олон мянган хүбүүд, басагад—ДОСААФ-эй эхин организацинууд болон радиоклубуудай гэшүүд хабаадаха байна.

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын хүндэлэлдэ

☆ ☆

Нёдондо октябрь һарын эхээр Сэлэнгын станок бүтээлгын заводто аттестат бариһан залуухан басаган ерэжэ, хүдэлмэрилхөөр ороһон юм. Энэ хадаа Галуута-Нуурай станциин дунда һургуули дүүргэһэн Люба Чуясова байгаа.

Уданшьегүй һүбэлгэн бэрхэ басаган 3 һарын курсда һураад, токариин мэргэжэлтэй боложо, үдэр, һарынгаа даалгабарие 150 процентээ дээшэ дүүргэжэ байдаг болонхой.

Зураг дээрэ: Люба Чуясова ажаллажа байна.

А. Егоровой фото.

Оронойнгоо барилгануудта модо ехээр эльгээхын түлөө

Үдэрһөө үдэртэ улам саашаа хүгжэжэ байһан энхэ һайхан оронойимнай эрхэтэн бүхэн СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын үдэрые ажалай амжалтаар угтахын тула хаа яагүй тэмсэжэ байна. Тэдэнэй дунда мүн манай республикын модошод энэ бүгэдэарадай хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулалсахын тула социалистическэ мүрысөөндэ жагсанхай, эршэ хүсэтэйгөөр ажаллана.

Байгша ондо «Забайкаллес» комбинадай леспромхозуудай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ Байкальска леспромхозой хүдэлмэришэд түрүү зэргэдэ ябалсажа байнхай. Энэ леспромхозой Безымянный гэжэ пунктын хүдэлмэришэд үнгэрһэн жэлэй декабрь һарада модошодой дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, РСФСР-эй Ой модоной промышленностиин министерствын, Профсоюзай Центральна Комитедэй дамжуулгын Улаан туг 10 мянган түхэриг шантайгаар абаһан юм. Мүнөөшье безымяннынхид энэ амжалтаараа һанаагаа амараагүй, эршэтэ ажалаа улам бүри түргэдхэжэ байнхай. Эндэ модо бэлэдхэхэ, ашаха һара хахадай түсэб 125 процентээр дүүргэгдээ. Январь һара соо элдэб гаргашын 29 мянга 900 түхэриг алмагдаа.

Леспромхозой хүдэлмэришэд өөһэд дундаа шангаар мүрысэдэг. Энэ мүрысөөндэ трактористнууд Кичигин, Темников, шофёрнууд Казулин, Томский, электрохюрөөдэгшэд Сорочук, Белый гэгшэд үдэрэйнгөө даалгабарие саг үргэлжэ 150—180 процентээр дүүргэжэ, түрүү зэргэдэ ябалсана.

Мүн Шулуутайн, Хориин, Хандагайн леспромхозуудай хүдэлмэришэд СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын хүндэлэлдэ түсэбһөө гадуур хэдэ мянган кубометр модо бэлдэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоо.

Н. Тюрнев.

☆

ҮНЕЭН БҮРИҺӨӨ 2100 ЛИТР ҺҮ ҺААХАБДИ

Манай 1-дэхи фермын һаалишад 1957 ондо һү һаалгаяа нилээд дээшэлүүлээ. Үнеэн бүриһөө 1650 литр һүн һаагдаба. Тиихэдэ фермымнай түрүү һаалишан Е. Перевалова үнеэн бүриһөө 2037 литр, һаалишад А. Лизукова, А. Богидаева гэгшэд тус бүридөө 1600 гаран литр һү һааһан байна.

«Красный опытник» колхозойхидой жэшээгээр фермымнай һаалишад ажаллажа, ехэ һү һаахын түлөө оролдожо байнхай. Бүхы 17 һаалишаднай мүнөө жэлдэ һү һаалгаяа нёдондонойхидо орходоо 500—500 литрээр дээшэлүүлхэ гэһэн уялга абаа. Байгша ондо фермынгээ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2100 литр һү һааха зорилготойбди.

Үбэлэй сагта үнеэд һайнаар харууһалагдажа байна. Ажалай гурим наринаар сахигдадаг, үнеэд нэгэ хэмдэ эдеэлүүлэгдэдэг юм. Рационой ёһоор сүүдхэ соо үнеэн бүридэ 2 килограмм үбһэ, 10—12 килограмм силос, 5 килограмм турнепс үгтэнэ. Гадна, үнеэдэй һүнэй гарасые хаража концентрат эдюулэгдэдэг. Үнеэд үдэртөө 2 дахин булеэн уһаар уһалагдана.

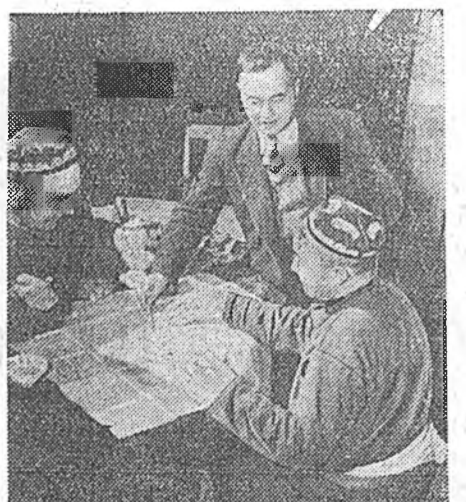
Январиин дүнгөөр фермымнай һаалишад нүхэд А. Шиханова, Д. Цыдыпова, С. Номликова гэгшэд үнеэн бүриһөө 130—140-өөд литр һү һааһан байна. Тиихэдэ һаалишан З. Гнеушева 192 литр һү һааба. Энэ һаалишан сүүдхэ соо үнеэн бүриһөө 8—9 литр һү һаадаг болонхой.

Колхозой правлени, парторганизаци малшадай байра байдал һайжаруулха тушаа ехэ анхарал табидаг. Һаалишад, мал адуулагшад ажалай нэмэлтэ түлбэри һара бүридэ абана. Январь һарын дүнгөөр З. Гнеушева 180 түхэриг, М. Богидаева, Ф. Сизых гэгшэд 130—130 гаран түхэриг мүнгэ ажалай нэмэлтэ түлбэри абаа.

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын үдэрые угтуулан һү һаалгаяа улам арьбадхахын түлөө тэмсэжэ байнабди. Энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 2100 литр һү һаахаар абаһан уялгаяа лаб дүүргэжэ шадахабди.

С. Ленхоев, Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой фермые даагша.

АКАДЕМИК—КОЛХОЗОЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ

Хабар дүтэлөө. Узбекскэ ССР-эй Ташкентскэ областиин Орджоникидзевскэ районой Сталинай нэрэмжэтэ колхозой правленидэ бригадирнууд сугларанхай, хабарай тарилга тухай хөөрэлдэнэ. Тэдэнэр колхозойнгоо түрүүлэгшэ. Социалистическэ Ажалай Герой Н. Маннановай хэлэһэн үгые анхаралтайгаар шагнана.

Колхозой түрүүлэгшэ Н. Маннанов хадаа Узбекистанай Хүдөө ажахын наукануудай академиин, мүн тэрэнэй президиумэй бодото гэшүүн, элитэ ехэ эрдэмтэ, хүбэн ургуулха тухай советскэ наукада ехэ хубита оруулһан хүн юм.

Н. Маннановай эсэгэнь баядай хонидые адуулдаг байгаа. Харин хүбүүн Назируллань советскэ засагай үедэ түрэхэ золтой байжа, һургуулида һураад, эхин түрүүн наукануудай кандидат, һүүлээрнь академик боложо шадаа юм.

Энэ академик 1951 онһоо хойшо Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшээр хүдэлмэрилнэ. 1957 ондо сагай уларилай муу байбашье һаань, энэ колхоз 700 гектарай тус бүриһөөнь 40 центнер хүбэн хуряагаа юм. Артелиин жэлэй олзо 18 миллион түхэриг болонхой. Ажалта үдэртэ эндэ 30 түхэриг хубаагдадаг.

Колхоздо болбосон түхэлтэй байрын гэрнүүд, клуб, радиоузел, агролаборатори бии юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Назирулла Маннанов таридаг газарайнгаа картые бригадирнуудтаяа хамта хаража байна. **ТАСС-эй фотохронико.**

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н. Маннановай бүлынхид амаралтын үдэр столдоо һууна. (Зүүн гарһаа) Маннановай һамган Джамиля Роно басагантаяа һууна. Удаань ехэ басаганайнь үбгэн, врач Сабир Шамансуров, Дунда Азиин Гүрэнэй университедэй биологическа факультедэй студентка ехэ басаган Азизань, удаань Назирулла Маннанов өөрөө, Фарида басаганиинь, Назируллын аха Абайдулла Маннанов, Финансово-экономическа институдай студент ехэ хүбүүн Гайрадынь, мүн Ташкентын политехническэ институдай студент бага хүбүүн Нигмат гэгшэдынь байна.

ТАСС-эй фотохронико.

МАРТЫН 16-най ВОСКРЕСЕНИ — СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ ҺУНГАХА ҮДЭР

ЭРХИМ ХҮБҮҮД, БАСАГАДАА СССР ГҮРЭНЭЙНГӨӨ ЗАСАГАЙ ДЭЭДЭ ЗУРГААНАЙ ДЕПУТАДУУД БОЛГОЖО НЭГЭН ДУУГААР ҺУНГАЯ!

Яснов Михаил Алексеевич

РСФСР-һээ һунгаха № 24 Иркутска округһоо Национальностьнуудай Соведтэ дэбжүүлэгдэһэн, СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат Михаил Алексеевич Яснов 1906 ондо Московско областиин Озерско районой Горы тосхондо түрэһэн байна.

Нүхэр Яснов 12 наһатайдаа бэшэг зөөгшөөр хүдэлжэ эхилээ. Удаа тээнь складта хүдэлмэрилһэн, арһа элдэхэ мэргэжэл шудалаад, Москва городто Землячкын нэрэмжэтэ арһанай заводто ажаллаһан, «Москожын» базада арһа тушаажа абадаг байһан юм. 1925 ондо Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин зэргэдэ ороо һэн.

Нүхэр Яснов Улаан Армида хоёр жэл алба хээд, 1930 онһоо 1938 он хүрэтэр ажалшадай депутадуудай Москвагай Соведэй барилгын организацинуудта хүтэлбэрилхы тушаал даажа, «Водоканализаци» трестын барилгын конторой эрхилэгшэ, «Мосвокстрой» трестын эрхилэгшын орлогшо, городой барилгын трестын эрье шадарай барилгын участогай начальнигай орлогшо, тэрэ трестын барилгын конторой начальник, Моссоведэй эрье шадарай барилгын трестын эрхилэгшэ ябаһан байгаа.

Нүхэр Яснов 1938 онһоо 1942 он болотор ажалшадай депутадуудай Москва городой Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшоор, хожомынь нэгэдэхи орлогшоор хүдэлмэрилөө. 1949 ондо нүхэр Яснов городуудай барилгын министрын орлогшоор томилогдоһон, 1950 ондо Москва городой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ боложо һунгагдаһан байна. 1956 онһоо 1957 он хүрэтэр нүхэр Яснов РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын тушаал даагаад, 1957 онһоо хойшо РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшоор хүдэлмэрилнэ.

Нүхэр Яснов СССР-эй дүрбэдэхи зарлалай Верховно Соведэй депутат, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат юм. Нүхэр Яснов ажалай талаар габьяатай. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ Москва городые хамгаалгын талаар габьяатай байжа, засагай дээдэ шагнал хайрада хүртэжэ, Ленинэй, Ажалай Улаан Тугай, Улаан Тугай, Улаан Одоной орденуудаар; «Москвае хамгаалһанай түлөө», «1941 — 1945 онуудтахи Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ шэн габьяатайгаар ажаллаһанай түлөө», «Москвагай 800 жэлэй ойн дурасхаалда» гэһэн медальнуудаар шагнагдаһан байна.

Улан-Удын паровозовагонно заводой, Галуута Нуурай рудоуправлениин хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд, алба хаагшад СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ РСФСР-һээ һунгаха 24-дэхи Иркутска округһоо Михаил Алексеевич Ясновые депутадта кандидат болгожо нэгэн һаналтайгаар дэбжүүлээ. Бурят-Монголой ажалшад һунгалтын урда тээхи суглаанууд дээрээ нүхэр Ясновой кандидатурые нэгэн дуугаар дэмжэбэ.

Нүхэд һунгагшад! Коммунистнууд, партиинбэшэ хүнүүдэй бата нэгэдэлэй кандидат Михаил Алексеевич Ясновые нэгэн дуугаар һунгая!

Национальностьнуудай Соведтэ РСФСР-һээ һунгаха 24-дэхи Иркутска округ

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха № 24 Иркутска һунгуулиин округой бүхы һунгагшадта зорюулагдаһан Хандалгаһаа

Бидэнэр, Красноярска хизаарай, Эрхүүгэй, Читын областьнуудай, Бурят-Монголой АССР-эй, Якутска АССР-эй, Түвын автономно областиин хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай, интеллигенциин, мүн промышленность, транспортын предприятинуудай, барилгануудай, эмхи зургаануудай, колхоз, совхозуудай, ниитын организацинуудай, ажалшадай общественуудай болон Советскэ Армиин частьнуудай коллективүүдэй түлөөлэгшэд, һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөндэ сугларaад байхадаа, манай бүхы агууехэ орон дотор шэнги СССР-эй Верховно Соведтэ кандидадуудаар манай округтошье арад зонойнай эрхим хүбүүд, басагад дэбжүүлэгдээ гэжэ ханангяар тэмдэглэнэбди.

Эрхүүгэй областиин «Алюминстрой» трестын, Красноярскын комбайнуудай заводой, Читын машина бүтээдэг зоводой, Красноярска хизаарай Больше-Муртинска районой Бартатска МТС-эй, Ленинэй ордента Улан-Удын паровозо-вагонно заводой, Якутска АССР-эй «Якутскстрой» трестын, Түвын автономно областиин сельхозтрансын автобазын хүдэлмэрилэгшэд болон бусад һунгалтын урда тээхи суглаануудтаа РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Михаил Алексеевич Ясновые СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Иркутска һунгуулиин округой ажалшадай, Советскэ Армиин сэрэгшэдэй түлөөлэгшэд һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөн дээрэ нүхэр Михаил Алексеевич Ясновой кандидатурые нэгэн дуугаар дэмжээ.

Һунгалтын болохо мартын 16-най үдэр коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй нэгэдэлэй кандидат Михаил Алексеевич Ясновой түлөө дуугаа үгэхыень бүхы һунгагшадые уряалнабди.

Манай Эхэ ороной бүхы һунгагшадта КПСС-эй Центральна Комитедэй зорюулһан Хандалгада харюу болгон, алдарта Коммунистическэ партияа, түрэл Советскэ правительствоёа тойрон бүри нягтаар жагсая.

Бүгэдэарадай һайндэр — СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха үдэрые коммунизм байгуулхын түлөө эршэмтэ ажалдаа шэнэ амжалтануудые туйлан угтая.

Коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй таһаршагүй нэгэдэлэй кандидадуудай түлөө дуугаа үгэе!

Нэгэн дуугаар абтаба.
Эрхүү город.
1958 оной февралиин 12.

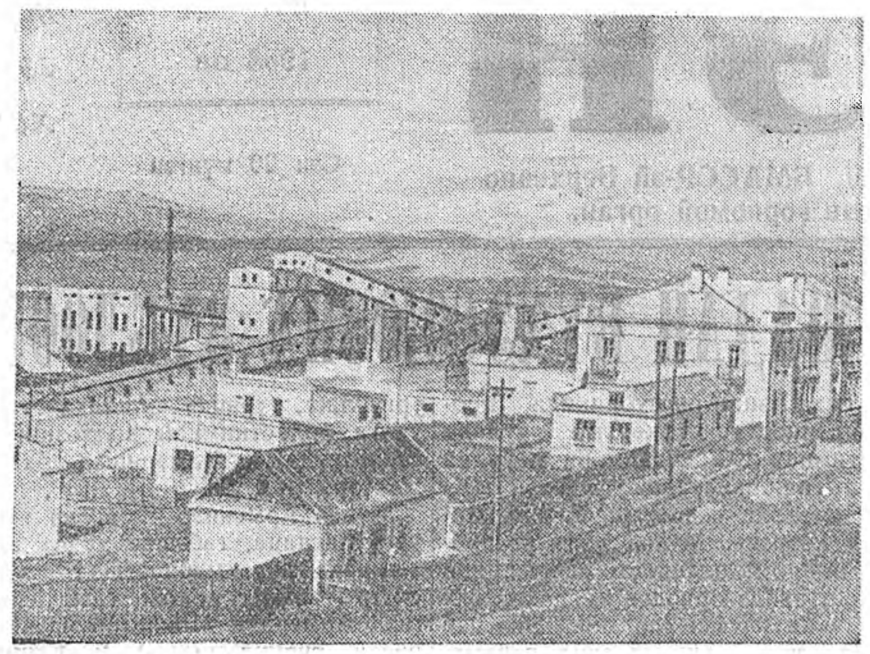
Дулма ДОНДОКОВА

АЛДАРТА БААТАРНУУДАА АМАРШАЛАЯ!

Аглаг оронойнгоо агаарай сууряа зэдэлүүлэн,
Арад зоной баярай долгин бурьялна.
Аха заха үбгэн баабай түрүүлэн,
Ардаг хүлэгэйнгөө жолоо барин угтана.
Арбан дүрбэн хүбүү басагадаа асаруулан
Аса жолоогоо арадай зүгһөө барюулна.
Эрхэтэн зонойнгоо этигэл найдабари бэелүүлхэ
Эрхимэй эрхим баатар хүбүүдээ дэбжүүлнэ.
Хүн зоноо хүтэлэн ударидан дахуулһан
Хүбүүдэй дундаһаа хүндэтэ гурбанаа нэрлэнэ.
Эрдэм ухаанай дээдэ шата алхаһан
Энгэй арадай эрхим хүбүүндээ этигэнэ.
Шуран түргөөр огторгойе ото эсхэһэн
Шубуун далита солбон баатараа һайшаана.
Хүбшэ тайгада хүсэ шадалаа мэдүүлһэн
Хүдэр шүрбэһэтэ түрүү мастераа шэлэнэ.
Улад зоноо уран найруулгаар шэмэһэн
Оюун бэлигтэ уран зохёолшоо магтана.
Тодо мэргэн ажал дээрээ илгарһан
Торгон гартай токарь хүбүүгээ томилно.
Хотогор дайдаа хонёор бүрхөөн суурхаһан
Хонишон эрхим басагаа онсолон дурдана.
Тала газарай таһа ото зүһүүлһэн
Талын эзэн тракторист хүбүүгээ дурадхана.
Хони малайнгаа хоол, харууһа эмхидхэһэн
Ходорхой бэрхэ зоотехник басагаа түлөөлнэ.
Эдеэ болбосоруулгаар комбинадтаа эрхимээр
илгарһан
Эгээлэй хүдэлмэриһөө дэбжэһэн басагаа олоно.
Хүдөө ажалаа хүтэлэн ударидан хүгжөөһэн
Хүндэтэ түрүүлэгшэ хүбүүгээ иэрлэн тоолоно.
Үдэжэ байгаа үри хүүгэдээ хүмүүжүүлһэн
Үндэр нэрэтэ багша басагаа уряална.
Бултанай аха буурал үбгэн юрөөнэ,
Буряад-Монголоо түлөөлэн ябахы түүрээнэ:
Арад зонойнгоо жаргалай түлөө, хүбүүдни,
Ами бэеэ гамнангүй оролдожо ябаарайт.
Бүхы арадайнгаа тайбанай түлөө, хүүгэдни,
Бүри мүһэн бэеэ үгэн хүдэлөөрэйт.
Хүн бүхэнэй туһын тулада, үринэрни,
Хүсэ шадалаа хуу бараниинь үгөөрэйт.
Эгэшэ дүүнэр, эжы баабайнартнай барандаа.
Эрхим таанадтаа этигэн найдана бултадаа.
Үргэн араднай үнэн дуугаа нэгэдэн
Үбгэн баабайн үгэ дүүрээр дэмжэнэ.

Манай Сибирь

Бурят-Монгол

Галуута Нуурай рудоуправленидэ нёдондо бэлэн болгогдоһон № 7/8 шахта. Ф. Моренецэй фото.

Үргэлжэ нэмжыһэн хада уула, шэлэ губөө дээгүүр, бүтүү бүглүү ой тайга соогуур электро дамжуулгын лини Ангарска ГЭС-һээ Бурят-Монголой АССР-эй Түнхэнэй аймагай предприяти, колхозуудта татагдахань. 120 километрын газарта һунаха энэ лини татахын тулада бэлэдхэл хэгдэжэ эхилээ. Арад зоной барилгын арга дүршэлөөр энэ бүтээгдэхэ юм.

Ленинэй нэрэмжэтэ артелиин гэшүүд эгээл түрүүлжэ өөһэдынгөө участогта гараа. Тэдэнэр бүглүү ой соогуур соорхой гаргаха, столбнуудые һуулгаха нүхэ малтажа, тэдэнээ зоохо юм. Бурят-Монголой совнархозой барилгын организацинууд столбнуудта утаһа татажа үгэхэ, мүн подстанци бариха ёһотой.

Эдэ үдэрнүүдтэ барилга хэгдэхэ газарта түхеэрэлгэ, материал асарагдана. Энэ линиин бүтэхэдэ республикын холын аймагуудай нэгэн болохо Түнхэнэй аймаг электричествээр бүрин хангагдахань.

Эрхүүгэй область

Эрхүүгэй областиин колхозуудай нилээд ехэ газартань һөөг бургааһан, абар табар модон ургажа байдаг. Энээнһээ урагша тэдэниие зунай сагта сэбэрлэдэг, тиихэдээ модонуудыень түмэр утаһаар татуулжа, үндэһэтэйнь огло татадаг, һөөг бургааһануудыень һүхөөр сабшажа хаядаг байһан юм. Үбһэ тарияанай халуун хаһын ерээд байхада энэ хэрэгтэ олон зон, машина техникэ, мүнгэ зөөришье гаргагдадаг байгаа.

Эрхүүгэй область. Эрхүүгэй ГЭС-эй барилгашад 1957 онойнгоо түсэбые үлүүлэн дүүргэээ. Мүнөө хүдэлжэ байдаг дүрбэн гидроагрегадынь Зүүн Сибириин арадай ажахыда 800 миллион киловатт-час электроэнерги үгэбэ. Шэнэ жэлэй урда тээ 5-дахи, 6-дахи гидротурбинанууд бэлэн болгогдоо. Барилгашад 1958 ондо һүүлшын хоёр турбиные хабсаргажа, бэлэн болгохо ёһотой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Эрхүүгэй ГЭС-эй байшан баригдажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Худоеланска МТС-эй механизаторнууд область соогоо эгээл түрүүлжэ, шэнэ газарые үбэлэй сагта имагтал машинаар сэбэрлэхэ арга хэрэглээ. Тэдэнэр жабарта гордойлдожо хүршөөд байһан һөөг бургааһа нарин жэрбэгэр, 10—12 сантиметр бүдүүн мододые бульдозёрой хутагаар отолуулна. Тиихэдэнь хүрьһэн дээрэ модоной үндэһэнһөө түгсэг үлдэдэггүй, харин отологдоһон модон ехэ гуримтайгаар, узуур үзүүрын нэгэ тээшээ унажа байха юм.

Иигэжэ сэбэрлэгдэһэн газарые хабар тусхай плугаар хахалаад, һүүлээрнь хүндэ дисковэ борнойгоор борнойлдог. Иигэжэ МТС-эй харьяата колхозуудта 1200 гаран гектар газар ашаглагдадаг болобо.

Алтай

Алтайн хизаар. Третьяковско районой Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд үнэр баянаар ажаһууна. Тэдэнэр ажалта үдэртөө жэл бүри ехэ мүнгэ, ороо һо таряа, сахар болон бусад продуктнуудые абадаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой түрүү гэшүүн Ребровтоной бүлэ гэртээ сугларaад һууна. **ТАСС-эй фотохронико.**

Хадата Алтайн байгаалинь гоё һайхан даа. Алтайн арадай хүбүүн, оюун бэлигтэ уран зурааша Г. И. Гуркин (Чорос) түрэһэн нютагайнгаа мартагдашагүй һайхан байгаалиие уран зурагуудтаа харуулһан юм. Энэ хүн Алтай тушаа 5 мянга гаран зураг, этюд зураһан байгаа. Бүри революциин урда тээ тэрэнэй олон зурагынь выставкэнүүдтэ харуулагдадаг, Петербург, Томск, Москва, Ново-Николаевск, Барнаул городуудта зондо худалдагдадаг һэн. Тиимэһээ тэрэнэй зурагуудынь манай ороной элдэб нютагуудта, мүн хилын саана—Франци, Германи, Чехословакида абаашагдадаг байна.

Мүнөө уранзураашын эхэ нютагта тэрэнэй түрэһөөр 90 жэлэй ой тэмдэглэгдэхэеэ байна. Уран зураашын ажаһууһан Анос тосхондо музей-бууса байгуулагдажа байна. Горно Алтайскда зурагуудай выставкэ нээгдэнхэй. Эгээл һайниинь «Хаан Алтай» гэжэ зураг болоно. Энэ зураг наһа барахаһаа нэгэ жэл урда тээ, 1936 ондо зураһан юм. Мүн ородой агууехэ уран зурааша И. И. Шишкин өөрынгөө гар табижа, «Хуһад» гэжэ зурагаа бэлэглэһэн байгаа. Энэнь выставкэдэ табяатай. Гадна, В. Д. Поленовой «Эрье» гэжэ картина байна. Тэрээн дээрэнь «Алтайн оюун бэлигтэ хүбүүндэ» гэжэ бэшээтэй. Алтайнхидай байдал һуудалые харуулһан олон зураг выставкэдэ бии.

Ага

Агын Бурят-Монголой на… нальна округ байгаалиин … лигаар айхабтар элбэг дэ… юм. Революциин урда тээ … баялиг тухай хэншье мэдэ… тиигэжэ тэндэ нэгэшье … мышленна предприяти ба… даагүй байгаа. Мүнөө окр… хадын малтамалнуудые а… предприятинууд, эдеэ хо… болон промышленностиин … сад һалбаринууд бии бо… хой. Тэдэнэр үнгэтэ металл… вёстко, нэгэ янзын гэрнүү… гэрэй эдлэл, хирпиисэ бо… бусад олон зүйл орондоо ү…

Илангаяа КПСС-эй XX съе… һээ хойшо эндэхи промышл… ность түргэнөөр хүгжэ… дэнэ. Гансал 1957 … модоной завод, механизиров… нэ хирпиисын завод бариг… промышленна комбинаду… тань шэнэ түхеэрэлгэ тод… доо. Байгша оной мартда ш… кобетоноор хэһэн түхеэр… бүтээдэг завод бэлэн болох… Забайкалида эгээл томо… вёсткын заводые бүри ехэ б… гохо хүдэлмэри хэгдэжэ ба… Округой промышленность … онойнгоо түсэб нилээд ех… үлүүлэн дүүргэээ. Промышл… ность, барилга хүтэлбэри… хэрэгэй һайжаруулагда… ушар энээндэнь ехээр туһа… юм. Округой хоёр предпри… областиин мүрысөөндэ ту… һуури эзэлжэ, дамжуул… Улаан тугта хүртөө.

Малшадай ажабайдалда … нэ зүйл. Читын облпотреб… зай базаһаа агынхидай э… ехээр абадаг эд бараан … гээгдэбэ. Энэ бараан урд… нүүжэ ябадаг малшадай а… һуудалай хубилһан тухай … шэлнэ.

Ушарынь, һүүлэй жэлнүү… округой колхознигуудай г… Ильичын лампочкын яла… да, электрическэ плиткэ, у… юумэ угаадаг машина, т… һорон абадаг аппарат, х… дэй фильмоскоп, радиопр… ник, багахан мотортой оёд… машинанууд хэрэглэгдэдэг… лонхой. Хэдэн колхозой … бүхэн иимэ электроприбор… дые гэртээ олоор хэрэглэнэ…

Агын малшад байрадаа … һайхан мебель табина, мо… цикл, велосипедүүдые, сар… гай часуудые худалдан аб… Мүн хилгааһан, торгон бүд… дельнэ гутал эндэ тогтодо… тон түргэн худалдагдадаг … ха юм. Олон бүлэ өөрын б… лиотекэтэй болонхой, тэрээ… саг үргэлжэ шэнэ ному… нэмэжэ байдаг.

Дүй дүршэл халан абах… түрүү колхоздо айлшал… Партиин Агын окружной ко… тет Кировэй нэрэмжэтэ к… хоздо түрүүлэгшэнэрэй, п… организациин секретар… дай, МТС-эй директорнүү… семинар үнгэргөө. Кировэй … рэмжэтэ колхоздо хонин а… айхабтар ехээр хүгжэнхэй …

Хонишодой, малшадай б… гада фермэнүүдтэ семина… ерэһэн зон түрүүшүүлэй … дүршэлтэй танилсаа. Ажа… эрхилхэ олон түрүү арга … шэлые, тусхайлбал, хони… үүлтэр һайжаруулха хүдэл… ри, хонидые үбэлдөө адуу… таяа хамта тэдээндэ тэжээ… бөөр эдюулхэ, нютагай м… риал хэрэглэн дал хорёо б… ха гэхэ мэтэ зүйлнүүдые се… нарта хабаадагшад өөһэд… гөө ажахыда хэрэглэхэ г… шиидхэбэ.

Усть-Орда

Усть-Ордын Бурят-Монго… национальна округой «З… коммунизма» колхозой гэш… Осын аймагай партийна, со… скэ организацинууд Ма… Поликарповна Афанасьева… 25 жэлдэ һаалишаар … дэлһэнэй ойн баярые тэм… лэбэ. Түрэл тосхонойнгоо … тэйшүүлэй байгуулһан кол… до энэ нүхэр 1928 ондо … бэлэй.

25 жэлэй туршада М… Поликарповна 4000 ш… центнер һү һаагаа, мүн кол… до 263 толгой эбэртэ бодо… түлжүүлжэ үгөө.

ХУРЬГАДАА ГАРЗАГҮЙГӨӨР, ҺАЙНААР ТҮЛЖҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЕ!

...эгэ хурьган үхэхэдөө колхоздо адагынь 250 түхэригэй гарза хэнэ

☆

Залуу хонишон

...орнии аймагай «Красный Октябрь» колхозой ...нишон Петр Намсараев хэдэн жэлэй туршада хо...н ажал дээрэ хүдэлхэ зуураа, ажалдаа үнэн сэ...эр хандажа, жэлһээ жэлдэ һайн дүнгүүдые туй...на.

...нэ нүхэр һаяхан албаяа дүүргэжэ ерээд, хони...н болоһон юм. Тэрэ гэһэнһээ хойшо колхозой ...э отара даажа абаад, олзо доход ехээр үгэдэг ...оо.

...үнөө жэлдэ колхозойнгоо үбһэ тэжээлээр дута... байбашье, Петр Намсараев абаһан тэжээлээ хо...тоо наринаар эдюулжэ, харууһалгыень һай...руулна. Үбэлэй янгинама хүйтэндэ түрэһэн хурь...аа нэгэшье толгой гарза хоролтогүйгөөр түл...үлжэ байна.

...ютагайнгаа залуушуулай дунда хүндэтэй боло... Петр республикынгаа түрүү хонишодой жэшээ...э зуун эхэ хонин бүриһөө 150-һаа үсөөн бэшэ ...ьга абаха гэһэн уялга абаа юм. Энэ уялгаяа хэ...г дээрэнь бэелүүлхын тула мүнөө хурьгалаад ...һан 200-гаад хонидоо искусственна аргаар хоёр...ёо урэжүүлээ.

...ингэжэ хонишон Петр Намсараев оролдосото ...алаараа олоной найдабарие харюулна.

Буда Шагдуржанов.

Гомбоцырен Бадмажапович (Бичурын Ждановай нэрэмжэтэ колхоз) 62-той болобошье ниитынгээ ажахые хүгжөөлсэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа үгэдэг, үнэн шударгы хүн юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хонишон Гомбоцырен Соктоев.

Л. Хайдуровай фото.

Мэргэжэлтын зүбшэл

Хурьгадта хүрэдэг миокардит (зүрхэнэй) үбшэн тухай

...иокардит үбшэн илангаяа ...ьгадта хүрэдэг байна. Һүүлэй ...ан жэлэй туршада республика ...орнай хамтадаа 25 мянган хурь... энэ үбшэндэ дайрагдажа гар...аа. Иимээр үбдэһэн хурьга, түл... нооһо багатай, һула, өөдэгүй ...л болодог. Хонин ажалые хүг...эхэ хэрэгтэ иимэ һаад тойбо та...жа байһан миокардит үбшэнтэй ...сэхэ гээшэ хойшолуулашагүй ...хала асуудал болоод байна.

ЯМАР ШАЛТАГААНҺАА МИОКАРДИТ ХҮРЭНЭБ

...лдэб олон шалтагаанһаа боло... олонхи ушарта залуу түл мио...дидаар үбшэлдэг. Хэрбээ хурь...а муу, һула бэетэй, саг соогоо ...алагдадаггүй, шэмэтэй һайн үбһэ ...кээл эдидэггүй, муу байрада, ...рууһанда байлгагдадаг һаа мио...рдит үбшэндэ дайрагдадаг. Яруу...н аймагай Карл Марксын, Зэдын ...магай Ленинэй нэрэмжэтэ кол...зуудта эхэ хонидынь шадал муу..., хурьгалхаа ябаһан үедөө үбһэ ...жээл багаар эдиһэн, мүн хурьга...нь эхэһээ һалгаагдажа түлжүү...дэһэн байгаа бшуу. Энэ шалта...нһаа боложо, абтаһан хурьга...нь миокардит үбшөөр үбдэжэ, ...өроо гарза хоролтодо ороо. Хэр...э эдэ колхозуудай хонидтоо эл...г хүрэхөөр үбһэ тэжээл бэлдээд, ...йн байрада байлгаад, зоотехни...кэ заабариин ёһоор харууһалаад ...гаа хадань энэ үбшэн хүрэхэ... байгаа.

ҮБШЭНЭЙ ШЭНЖЭ, ТЭМДЭГҮҮД

...онидой олooрoo хурьгалжа эхи...д һара хахад, хоёр һара болоод ...хадань миокардидаар хурьгад ...элдэг. Иимээр үбдэһэн хурьга... түрүүшээр мэдэхэнь бэрхэтэй. ...сал досоохинь хахалжа үзөөд ...хада үбшэниинь танигдадаг ...шэ. Тиигээд хурьгадай гараһаар ...үүшын үдэрһөө 30 хоног хүрэ..., үбшэлжэ гарзалхаһаань арбан ...ог урда тээ хурьгадта үбшэл...эй элдэб шэнжэ, тэмдэгүүд үзэг...г. Миокардидаар үбшэлһэн ...ьгад ехэ хүдэлсэ, ябасагүй, эди...юумэндэ, үбһэ тэжээлдэ дурагүй ...одог. Зарим хурьгад хойто бэеэ ...ажа, доходдог, ябажа ядадаг. ...шье һаа, хүл мүсэеэ жиижэ ... али эбхэжэ суглуулжа, бэеэ ...нга барижа байдаг болохо. ...шэлжэ гарзалһан хурьгадые ха...жа үзэхэдэ, зүрхэниинь мууда..., зүрхэндэнь үхөөри һубаг тол...бин болошоһон байдаг.

...ашадаа үбшэнэй удаараад, ...ад байхадань томохоншье бо...он хурьгад үхэдэг байна. Баһа, ...им хурьгад үбшэлһэнэй шэнжэ ...дэггүй байна гэтэр гарзалша...г. Үбшэлһэн хурьгад энэ ушарта ...хэ болотороо солбон дорюун, ...жэ дэбхэржэ ябадаг. Мүн ...ээ ямаршьегүй хүхэжэ, үбшэ...гүй хэбэртэй байдаг. Тиигээд, ...ээ хүхөөд, 10—15 минута бо...д байтараа гү, али һүрэжэ, ...хэржэ ябатараа гэнтэ унаад үхэ...дэг. Ингэжэ үхэһэн хурьгадые ...алжа үзэхэдэ, зүрхэнэйнь халь... нимгэрһэн, зүрхэниинь мууда... байдаг юм.

...ая гараһан хурьгадта энэ үб...н хүрэхэдөө зүрхыень аалихан ...дхаажа эхилдэг. Энэ үедэ ...шэлһэн хурьгадые элирүүлхэнь ...рхэтэй. Хурьгадые харууһал... эдеэлүүлхэ, зоотехническэ заа...рние сахингүй байбал, элдэб ...шэн хурьгадта бэлээр хүрэдэг. Энэшье ушарһаа хурьгад үхэжэ болохо юм. Гадна, миокардит үбшэнэй хажуугаар уушханай хадхаляа, гэдэһэ доторой үбшэн, тажааралга хурьгадта хүрэжэ магад.

Саашадаа үбшэлһэн хурьгадай томо болохотой хамта зүрхэниинь бүрил муудадаг. Тиигээд зүрхэнэйнь хальһан бүри нимгэрнэ. Һара хахад, хоёр һаратай болоһон миокардит үбшэнтэй хурьгад нэгэл бага аягүйгөөр хүдэлөө һаа гү, дэхэжэ байжа аягүйгөөр эхээ хүхөө һаа, зүрхэниинь хахаржа гэнтэ үхэшэжэ болохо. Гэхэтэй хамта, миокардит үбшэнөөр үбдэжэ, удаааншье болоһон хурьгадые һайн байрада байлгаад, шэмэтэй үбһэ тэжээл эдюулээд, зүбөөр харууһалаад байбал үхэлһөө абарха аргатайбди.

ҮБШЭНТЭЙ ТЭМСЭХЭ, ТЭРЭЭНҺЭЭ ҺЭРГЫЛХЭ АРГАНУУД

Энэ үбшэнтэй амжалтатайгаар тэмсэхын, тэрээнһээ һэргылхын тулада хурьгадай харууһа, үбһэ тэжээлые эрид һайжаруулха хэрэгтэй. Миокардит үбшэнэй тарадаг отарануудта хурьгалхаа ябаһан хонидые илангаяа һайнаар харууһалха, шэмэтэй һайн тэжээл эдюулхэ шухала. Хониной хоёр һара тухай болоод хурьгалхаа ябахадань концентрированнэ тэжээл, силос үгэлсэхэ хэрэгтэй. Тиихэдэ хурьгалха хонидые хаһа саг соонь зүбөөр уһалха гээшэ ехэ удхашанартай. Хонид һайн үбһэ тэжээлдэ байгаад, мүртэйгөөр уһалагдадаггүй, ганса саһаар ундалаад ябадаг байгаа һаа, хүшэ шадал муутай хурьгадые гаргадаг. Яахадааб гэхэдэ, саһанай уһанда хурьгадай эхэ соогоо хүгжэхэдэ туһатай тусхай минеральна тэжээлнүүд байдаггүй гээшэ. Энээнние хараадаа абажа, хурьгадай дорюун, өөдэргэн, элүүр гарахын тула үдэртөө эхэ хонидые лаб хоёр дахин уһалха ушартай.

Хурьгадые түрүүшын 20—30 үдэрэй туршада һайнаар эдеэлүүлхэ шухала. Хурьгадые эхэһээнь һалгаажа, түлжүүлхэ гээшэ энэ ушарта огто таарахагүй. Юундэб гэхэдэ, эхэһээ һалгаагдажа түлжүүлэгдэһэн хурьгад үни удаан саг соо эхэеэ хүхэдэггүй ха юм. Тиимэһээ үлдэһэн хурьгад нэгэ доро ехээр хүхөөд, эдеэлээд үбшэлжэ, гарзалжашье болохо. Имагтал хурьгадые кошарно-базова аргаар түлжүүлээд байхадаа миокардит үбшэнтэй ёһотойгоор тэмсэжэ болохо байна.

Миокардидай тараһан отаранuудта нэн түрүүндэ бүхы үбшэлһэн хурьгадые амяарлан илгаад, эхэтэйнь сугтань байлгабал зохистой. Мүн иимээр үбшэлһэн хурьгад дулаан, һаруул, шииг нойтогүй байрада байлгагдаха ёһотой. Хурьгадай дэбдихэрыень ходо шэнэлжэ, шэмэтэй һайн тэжээл үгэжэ, саг соонь уһалжа байха хэрэгтэй. Зарим эхэ хонидой һү багатай байгаа һаань, үбшэн хурьгадтань үдэртөө 2—3 дахин үнеэнэй һү эдюулхэдэ болохо. Тиихэдээ нэгэ хурьганда үдэртөө 200—300 грамм һү эдюулхэ ёһотой. Хэрбээ нэгэ стакан һүн бүхэндэнь сайн нэгэ халбага тухай сахар хэбэл һайн байха. Үбшэн хурьгадые ветеринарна мэргэжэлтэдтэ ходо харуулха шухала. Миокардидаар үбдэһэн хурьгад һайн харууһанда, аргалалганда 4—5 үдэрэй туршада байхадаа заһаршадаг.

Б. Горский,

Бурят-Монголой зооветинститудай доцент.

Оролдосотойгоор ажаллана

Дондог Дармаев дүршэлтэй хонишон болонхой. Урда жэлнүүдтэ Нарин-Шэбэр гэжэ газарта хүдэлжэ, түл абаха, нооһо хайшалха түсэбөө үлүүлэн дүүргэдэг байгаа.

Үнгэрэгшэ намар колхозой правлени нүхэр Дармаевые Добо-Ёнхорой отарада эльгээжэ, ахалагша хонишон болгоһон байгаа.

Нүхэр Дармаевтай хамта дүрбэн хүн хүдэлдэг. Тэдэнэй тоодо Дармаевай һамган Долгаржап Цыремпилова, колхознигууд Ханда Дондитова, Мария Хайдапова гэгшэд ороно.

Эдэнэр партиин Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Хандалгада харюу болгон, 1958 ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 156 хурьга абажа түлжүүлхэ, хонин бүхэнһөө 3 килограммһаа доошо бэшэ нооһо хайшалха гэһэн уялга абанхай.

Мүнөө хонишод абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын хойноһоо эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Январиин 14-һөө хойшо хонидынь түрэжэ эхилээ. Мүнөө 350-яад хурьга абаад, нэгэшье толгой гарзагүйгөөр түлжүүлжэ байна. Һүрэгынь тобир тарган, һайн шадалтай, түрэһэн, мүн түрэхэ хонидынь ами амяараа эдеэлдэг. Хонидтоо ходо концентрированнэ тэжээл, дабһа үгэнэ. Үдэртөө хоёр дахин булеэн уһаар уһалдаг, дулаан үдэрнүүдтэ бэлшээридэ гаргадаг байна.

Түрэһэн хонидоо үрэжүүлхын тула хусануудаа һайнаар, рационоор эдеэлүүлнэ. Хусануудтаа 400—500 грамм концентрированнэ тэжээл, зелёнко, силос, һайхан үбһэ гэхэ мэтэ тэжээл үгтэдэг.

Д. Баданов.

Гурим сахидаггүй киномеханик

Мухаршэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой 5-дахи отделенидэ киномеханигаар Жамьян Будажапов ажаллана. Энэ нүхэрэй ажалдаа ханамжагүйгөөр хандадаг, дээрэһээ кино саг соогоо харуулагданагүй.

Жэшээнь, һаяшаг үдэшын 7 час 30 минутада «Газаашалагдаһан хүрьгэн» («Чужая родня») гэжэ кинокартина харуулагдахаар соносхогдоо һэн.

Тэрэ картина аяар үдэшын 10 часта харуулагдажа эхилһэн байгаа.

Иимэ ушар нэгэнтэбэшэ үзэгдэнэ. Ажалшад кино хаража, культурнаар амархын орондо эндэ һуужа, хүлеэжэ эсэнэ, үнэтэй сагаа миил барана.

Киномеханик Будажапов үдэрынь хүүгэдтэ кино харуулнагүй. Тиимэһээ зарим һурагшад үдэшэ орой кинодо ошоно.

— Хэзээ саг соогоо кино харуулагдаха юм,—гэжэ эндэхи ажалшад тон зүб асуудал табидаг.

Ц. Доржиев.

Барилга ехээр хэхэнь

Яруунын аймагай «Победа» колхоз үнгэрэгшэ жэлдэ барилгын ехэ хүдэлмэри хээ. Энэшье жэлдэ барилга олоор хэхэнь. Хонишодой, нүүжэ ерэгшэдэй орохо байрын 22 гэр, культбаза, бани, хониной типовой байра ашаглалгада оруулагдаха. Мүнөө колхоз 600 кубометр модо бэлдэнхэй.

Барилга дээрэ дархашуул Д. Бадмаев, Л. Дондоков, М. Цыренов гэгшэд һайнаар хүдэлмэрилнэ.

В. Байбородин.

Ломоносовой нэрэмжэтэ Ленинградай шаажанай завод, Сталинградай шадар фашистнарай сэрэгэй бута сохигдоһонһоо хойшо 15 жэлэй ойдо зорюулжа, энэ амһарта бүтээгээ. Уранзурааша В. А. Любченко скульптор В. Л. Семенов хоёр тэрэнние хээ.

Энэнь герой-городто бэлэглэгдэхэ юм.

ТАСС-эй фотохронико.

Ангай фермэ

Республикын холын хойто аймагуудай нэгэн— Курумканда 1948 ондо Латвийска ССР-һээ нэгэ хэды эрэ, 30 толгой эмэ халтар хара үнэгэд асарагдажа, түрүүшынхеэ ангай фермэ эмхидхэгдээ һэн. Тиигэһээр энэ фермын үнэгэд жэл бүри олошоржо, 1956 ондо 150 гара мянган түхэриг олзо доход оруулһан байна.

1954 ондо Сакулиин «Коммунизм» колхоз аймаг соогоо эгээн түрүүн эндэһээ нэгэ хэдэн үнэгэ худалдан абажа, элдэб янзын ой модоор хүреэлэгдэһэн, гоё һайхан Шаманка гэжэ газарта ангай фермэ эмхидхэһэн байна. Фермын эхин түрүүн эмхидхэгдэжэ байхада эндэхи нэгэ зарим хүнүүд «юрэдөө ой тайгын ан гүрөөһэ үсхэбэрилжэ, ямар олзо олохоёо һанаа гээшэбибди. Харин адуу малаал үсхэбэрилөөд байгаа һаамнай дээрэ бэшэ гү» гэлсэдэг һэн.

Нээрээшье түрүүшээр дүй дүршэлгүй байжа, ангай фермын хүдэлмэридэ олон бэрхэшээл ушардаг байгаа. Түрүүшын жэлдэ худалдажа абаһан үнэгэдынь үдэхэһөө байтагай, нэгэ зариманиинь үхэһэн байна.

Хэнние ангай фермые даагшаар томилхоб гэһэн асуудал колхозой правлениин урда нэгэтэ бэшэ табигдаа һэн. Харин 1952 ондо олон жэлэй туршада ой тайгаар ябажа, ан гүрөөһэ агнадаг, арьяатанай абари зангые ажаглан хараһан, ажал хүдэлмэридөө оролдосотой Дмитрий Александрович Богатых ангай фермэдэ хүдэлмэрилхэ дуратай байһанаа колхозойнгоо правленидэ мэдүүлээ һэн.

Тиигэһээр табан жэл үнгэрөө. Түрүүшын жэлнүүдтэ Дмитрий Александрович бэрхэшээлтэй яһала ушарһан байна. Тэжээмэл ангай абари зангые һайн мэдэхэгүй дээрэһээ али олон оһол гаргажа, үнэгэдэй гүлгые үхүүлдэг байгаа. Теэд, нүхэр Богатых бэрхэшээлһээ сухарингүй, ан үсхэбэрилхэ тухай олон ном уншаһан, Курумканай ПОХ-ын мэргэжэлтэдтэй хөөрэлдэһэн байна. Тиигэжэ оролдоһоной ашаар нүхэр Богатых 1955 ондо ажалайнгаа түрүүшын амжалта туйлаһан байна. Энэ жэлдэ ангай фермэ 100 шахуу халтар хара үнэгэнэй эрхим шанартай арһа гүрэндэ худалдажа, колхоздоо 129500 түхэриг олзо доход оруулһан байна.

1956 онние энэ фермэ бүришье һайн амжалтатайгаар үнгэргэжэ, 135 халтар хара үнэгэнэй арһа худалдахадаа 184560 түхэриг олзо оруулаа. Нэгэ арһаниинь дунда зэргээр 1368 түхэригтэ хүрэбэ. Энэ хадаа Забайкальска ангай совхозой тушаадаг үнэгэнэй арһанһаа үнэ сэнгээрээ үлүү ехэ болоно.

Үнгэрэгшэ 1957 ондо «Коммунизм» колхоз 41 үнэгэ хүршэ колхозуудтаа худалдахаһаа гадна, 119 арһа гүрэндэ тушаажа, хамта 200 мянган түхэриг олзо оруулба.

Халтар хара үнэгэ үсхэбэрилгэ олзо ехэтэй байна гэжэ коммунизмайхид мүнөө һайн ойлгожо, ангайнгаа фермэдэ онсо анхарал хандуулна.

Халтар хара үнэгэдые үсхэбэрилхэдэ тон бага гаргашатайгаар ехэ олзо доход ородог байна. Ангаймнай фермэдэ оройдоо 3 хүн хүдэлмэрилдэг. Тиин фермынгээ бүхы гаргашыень хаһахадамнай, үнэгэн бүхэн жэлдээ 800 шахуу түхэриг сэбэр олзо үгэһэн байгаа, —гэжэ колхозой бухгалтер нүхэр Ефремов хөөрэнэ.

Мүнөө Дмитрий Александрович Богатых халтар хара үнэгэдэйнгөө тооень түргэн олошоруулхын, арһанайнь шанарые бүри һайжаруулхын тула тон ехэ хүдэлмэри ябуулжа байна. Эгээл үдэсэтэй үнэгэдөө жэл бүри шадабаритайгаар илгажа, фермэдээ үлөөдэг болоһоной ашаар олон гүлгэ абана. Жэшээнь, 1955 ондо 40 эхэ үнэгэнһөө дунда зэргээр 2,9 гүлгэ, 1956 ондо 3,4 гүлгэ, 1957 ондо —4 гүлгэ абаһан байна. Тиихэдэ, тус фермэдэ 5—6 гүлгэ түрэдэг үнэгэд жэл бүри олошоржо байна.

— Ангай фермэдэ хүдэлмэрилхэнь тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ. Үнэгэн бүхэнэй абари зангынь һайнаар мэдэхэ хэрэгтэй. Тиимын тулада тэдэнэй хойноһоо саг үргэлжэ ажаглан харaха шухала. Энээнэй ашаар номгон абари зантай, үдэсэтэй, мүн һайн үһэ зүһэтэй үнэгэдые илгажа абадаг байнабди. Мүн үнэгэдые зүбөөр эдеэлүүлхэ, харууһалха, саг сагтань ороондо оруулха гээшэ тон харюусалгатай хүдэлмэри байдаг. Илангаяа үнэгэдые түрүүлхэдэ һайн шадабари хэрэгтэй. Үнэгэн түрэжэ байхадаа ехэ ууртай байдаг. Хэрбээ харууһалжа байһан хүнэй зааханшье буруугаар хандаа һаа, гараһан гүлгэдөө таһар удар татажархидаг,— гэжэ фермые даагша Дмитрий Александрович Богатых хөөрэнэ.

«Коммунизм» колхозой ангай фермын жэшээгээр аймагай бусад колхозууд халтар хара үнэгэдэй фермэ эмхидхэжэ, жэл бүри олзо доходоо дээшэлүүлжэ байна. Илангаяа Калининай нэрэмжэтэ колхозой ангай фермэ ниитынгээ ажахын олзо ехэтэй һалбари боложо байнхай.

О. Раднаев, манай корр.

В. И. ЛЕНИНИИЕ ЗУРАГЛАН БЭШЭҺЭН БУРЯТ ШҮЛЭГҮҮД ТУХАЙ

Агуухэ Ленинэй байгуулһан Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро манай бурят-монгол арад зон удхаараа социалистическэ, түхэл маягаараа үндэһэн соёл культураяа хүгжөөжэ, коммунизм тээшэ шууд сэхээр, сухаришагүй зоригтойгоор дабшажа ябана.

Бурят арадай дундаһаа урган гараһан уранзохёолшод, уранзураашад, искусствын ондоошье ажал-ябуулагшад бүгэдэндэ жаргал асарһан В. И. Ленин багшаяа, Коммунистическэ партияа магтана. В. И. Ленин тухай шүлэгүүд, поэмэнүүд манай уранзохёолдо үдэрһөө үдэртэ олошоржо байдаг. Юуб гэхэдэ, В. И. Ленинэй эгүүридэ мүнхэ һургаал уранзохёолшодто аргагүй ехэ нүлөө үзүүлжэ, арадтаа туһатай шэнэ шэнэ зохёолнуудые бэшэхэдэнь зоригжуулдаг.

Бурят-монгол литературын элитэ дуушан Хоца Намсараевай бэшэһэн зохёолнууд дүлэтэ советскэ патриотизмын мэдэрэлээр нэбтэрэнхэй байдаг. Үнинэй зохёолшо өөрынгөө зохёолнууд соо арадайнгаа туйлаһан амжалтануудые, жаргалта һайхан ажабайдалые зураглахадаа — эдэ бүгэдэн дэлхэйн арадуудай вождь В. И. Ленинэй һургаалаар бэелүүлгдээ гэжэ харуулна. Тиимэһээ:

Лимбын хооһон
 гуниг сууряа
Шэхэн сооһоо
 арилгаад,
Ленин тухай
 зүрхэн соогоо
Дуулаха дурам хүрэнэ.

Харанхы бүглүү, зэрлиг байһан бурят дайдада Ленин багша элшэтэ һайхан наранай толондол гэрэл туяа татуулаа, мүнхэ һургаалаа жаргалай наран болгон мандуулаа гэжэ уранзохёолшо Совет засагай ашаар түрэл нютагайнгаа жаргалтай һайхан байдалтай болоһон тухайда энэ шүлэг соогоо хөөрэнэ.

Уранзохёолшо Эхэ орон тухайдаа шэбшэн бодожо, нэн түрүүндэ алдар суугаар зэдэлэн байһан ажал хэрэг тухайнь уран гоёор бэшэнэ.

Түмэн түмэр трактор
Түбиин хүрьһэ халаадаг
Түрүү баатар ажалшад
Түсэб хүсөөр үлүүлдэг.
Арбай зузаан тарягаар
Ажалай габьяа байгуулдаг,
Олон хушуун малнуудаар
Омог суугаа дууладаг,
Эрхэ сүлөө түгэлдэр
Эрдэм бэлиг гайхамшаг —
Иимэ байдал хүндэлнэм.

Энэ байдалнай хэнэй хүсөөр бии болоод, үдэрһөө үдэртэ улам бэхижэн мандажа байна гэжэ дам саашань үргэлжэлүүлэн, ерээдүйн үенүүдтэ зорюулан ингэжэ дуулана:

Хэнэй зааһан харгыгаар
Хэнэй хэһэн илалтаар
Агуухэ амжалтын
Аша габьяа байһыень
Ерээдүйн үенүүдэй
Эрхэ алтан галабуудта
Мүнхэ зориг болохыень
Мүнөө дэлхэй баталдаг.

Урдандаа барга харанхы байдалда байһан бурядууд мүнөө соёл культураа бадаруулжа, марксизм-ленинизмын һургаал шудалдаг болоо. Энэ һургаалай илагдашагүй хүсэн тухай Х. Намсараев эли тодоор үгүүлэн хэлэнэ:

Наран дээрэ хэды ехэ
Дүлэн гэрэл орьёлооб,
Тиимэ хүсэтэ хэды ехэ
Тэмсэлэй далай долгилооб!
Тэрээн шэнги гэрэлтэй
Эсэгэ Ленинэй һургаал.
Тэрээн шэнги бодолтой
Эсэгэ Ленинэй тэмсэл!

Бурят-Монголой бэлиг шадабарита поэдүүдэй нэгэн Ж. Тумуновай шүлэгүүд, поэмэнүүд соо мүн лэ арад зон, эхэ орон, түрэл Коммунистическэ парти, тэрэнние эмхидхэн байгуулагша В. И. Ленин тухай темэ тон ехэ һуури эзэлнэ.

«Ленинэй библиотекэ соо» гэһэн шүлэг соогоо:

Ажаллана эндэ эрид шууд
Агуу шадабарита залуушууд:
Арктикын мульһые хайлуулха,
Амидаралта эм буйлуулха,
Ороноо баяжааха хүнүүд,

Поэт Ж. Тумунов Ильичын эрхим халаанайхид — совет залуу эрдэмтэд, басагад, хүбүүдэй Москвадахи Ленинэй библиотекэ соо ном үзэжэ, эрдэм шудалжа һуухыень хараад, тэдэнэр тухайгаа омогорхон бэшэһэниинь дамжаггүй.

Номойш үзэг бүхэндэ — бэлиг:
Ногоон дайда, нүүрһэ, булаг.
Захадаа хүртэшэгүй ой тайга
Задаран урдамнай тобойно.

Эрдэмэй далай эндэһээ эхитэй, энхэ багшаһаам үндэһэтэй, — гэһэн тобшолол хэнэ. Поэдэй шүлэгүүд соо манай мүнөөнэй ажабайдал энхэ багша Ленинһээ үндэһэтэй гэжэ харагдана ха юм. Тэрээнһээ гадна, поэт зохёолнууд соогоо ород, бурят арадуудай хани барисаае, ородой гайхамшагта искусствын бурят литературада үзүүлһэн нүлөөе магтан дуулана. Ленинэй зааһан зам үнэн сэхэ, тон зүб харгы гээшэ гэжэ баталан мэдүүлнэ.

Газар дээрэ олон харгы бии.
Ганса харгы үнэн сэхэ харгыл:
Энэ багша Ленинэй зааһан харгыл,
Энэ Коммунистическэ партиин
 нангин харгыл,
Ороиим индустряар шэмэглэһэн
 харгыл,
Олондо колхозуудые бэлэглэһэн
 харгыл
(«Вождь тухай поэмэ»)

Зүгөөр, дэлхэй дээрэ нэн түрүүн шэнэ байдал тогтооходомнай элдэб бэрхэшээлнүүд ушарха гэжэ В. И. Ленин зааһан байна.

Поэт Ж. Тумунов ажабайдалаараа омогорхон, тэрэнээ магтан дуулахаһаа гадна, мүн эхэ оронойнгоо, совет арадайнгаа дабажа гараһан хэсүү бэрхэшээлнүүдые үнэн зүбөөр харуулха гэжэ оролдодог байгаа.

Иимэ хүсэлэнтынь «Вождь тухай поэмэ» соонь илангаяа элитээр харагдана:

Би мэдэнэб:
 ямар тэмсэл орьёлоо һэм!
Бидэ мэдэнэбди:
 хэды шуһан адхараа һэм!
Мүнөөшье сууряатана
 «Аврорын» нэрьелгэ.
Мүнөөшье харагдана
 Улаан тугай далбалга;
Путиловска хүдэлмэришэдэй
 «Ура» зэдэлһээр лэ,
Пулемёдой сохисо,
 гранатын тэһэрэлгэ соностоһоор лэ.
Эндэ партимнай
 агуу хүсэеэ дэлгээ,
Эндэ Ленинэй һургаал
 илаа мүнхэдөө..
Эндэһээ Ленин
 арадуудта хандаа һэн,
Эрхэ сүлөө тухайда
 Декрет тунхаглаа һэн.

Ингэжэ поэт Соведэй республикын анха түрүүшынхеэ бии болоходо, тэрээнние байгуулагша В. И. Ленинэй эб найрамдал тухай түрүүшын Декрет тунхаглаһыень харуулаа.

Хүндэ аюулнууды
 оромни дабажа гараа,
Хүндэтэ үүргэ дүүргээ —
 партимнай
гэжэ тобшолол хэһэнэйнгээ удаа:
Эхэ оромни алхална
 баатар алхасаар,

(Үргэлжэлынь 4-дэхи нюурта)

Нэгэ үдэр

ТҮРҮҮШЫН АМИСХАЛ

Улан-Удэ городой нарайлалгын дүрбэн дабхар байшан. Эндэ гараһан үхибүүд анха түрүүшынхеэ агаараар сээжэ дүүрэн амилжа, совет хүнүүдэй ехэ бүлын шэнэ гэшүүд болодог.

Шэл үүдэтэй нэгэ таһалга руу шагаахада, саб сагаан хушалгада мансылаатай нарай үхибүүд зэргэлэн хэбтэнэ. Эдэнэр үшөө нэрэгүй, хоёр гарайнь сарбуухануудта уягдаһан тэбхэрхэн бүдтэ эхэнүүдэйнь нэрэ, түрэһэн саг, үдэр, шэгнүүр лэ бэшээтэй байдаг.

Дун сагаан халаад үмдэһэн, ама, хамараа уяһан медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд (нэгэдэхи зураг) үхибүүдые ёһотой һайнаар харууһална. Мүн нарайлһан эхэнүүдшье баһал һайн эмшэлгэ абадаг байна.

Нэгэ үдэр соо нарайлалгын энэ гэртэ дунда зэргээр 5 үхибүүн гарана. Февралиин хоёрдохи арбан хоног соо түрэһэн 70 гаран үхибүүд баабайнуудайнгаа ерэжэ абаашахые хүлеэжэ хэбтэнэд. Баабайнуудшье эдэнэрые үнн удаан хүлеэһэн хүнүүд байха. Үдэр бүхэндэ ерэжэ, «хүбүүмни, басагамни хэр байнаб» гэһэн бэшэгхэн дамжуулагдажал байдаг. Гансал уулзуулхагүйнь харатай даа...

Нарайлжа гараһан олон эхэнүүд эндэхи медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдтэ үнэн зүрхэнэй баяр хүргэдэг байна. Тингэншьегүй яахаб. Түрүүшынхеэ нарайлха болоһон залуухан эхэнэр Таисия Сустина тон ехэ бэрхэшээлтэй тохёолдоһон байгаа. Хирургическа операциин ашаар эхынь, бишыхан басаганайнь амн наһан абарагдаа.

— Би хүндөөр убшэлжэ байтараа нарайлгын гэртэ ороо һэм. Намайе зүбөөр врачуудта, акушеркэнүүдтэ үнэн зүрхэнһөө баясхалан хүргэнэб,—гэжэ эхэ Безбородова дурадхалайнь дэбтэртэ бэшэһэн байна. Тэрэшэлэн хирург нүхэр Барбаковто врачууд нүхэд Бакутина, Матвеева, Березина болон бусадта хододоо баяр хүргэгдэжэ байдаг.

А. Степанова.

МЯХА-КОНСЕРВЫН КОМБИНАДТА

Комбинадай завод болон цехүүдтэ эдэ үдэрнүүдтэ зуу гаран бригада СССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгалтын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсанхай. Гансахан консервнэ заводой хүдэлмэришэд үдэр соо нормоһоо гадуур 20 мянган банка консервэ, 20 тонно техническэ хэрэгсэл (яһанай гурил, альбумин, сабуу) үйлэдбэрилнэ.

Комбинадай үргэн хэрэглэлэй эд бараа гаргадаг цехынхид үйлэдбэрээ эрид һайжаруулба. Үхэрэй эбэрээр, яһаар хэгдэһэн ялагар гоё шагтанууд гаргагдадаг болобо.

☆ ☆ ☆

Мяха яһанһаань шулаха ажалда хүдэлмэрилдэг Андрей Рупышев Николай Мамайн үүсхэлые дэмжэһээр үнинэй. Нүхэр Рупышев өөрынгөө туһалагша Константин Синицинтэй үдэр бүринингөө нормоһоо гадуур 1,5 тонно мяха яһанһаань шуладаг болоо. Үсэгэлдэр Андрей Рупышев түрүүшын кварталай даалгабарита түсэбые болзорһоонь дүшөөд хоног урид дүүргэбэ.

☆ ☆ ☆

Тус предприятиин хүдэлмэришэдэй клубта һургуулиин наһанай үхибүүдые хүмүүжүүлгэдэ зорюулагдаһан хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. 1957—1958 оной һуралсалай жэлэй эхинһээ клубай дэргэдэ 9 кружок (фотографиин, радиогой, уралан оёлгын, хоровой, драматическа, вокальна, эсхэлгэ оёлгын) хүдэлмэрилнэ. Эдэ кружогуудтань комбинадай хүдэлмэришэдэй 280 һурагшад хабаадалсана. Үсэгэлдэр эндэ фортепианын кружогые эрхилэгшэ Агрипина Васильевна Ботенова (2-дохи зураг) ээлжээтэ занятн үнгэргөө. Һурагша Таня Сперанская программаяа һайнаар шудалжа байһанаа харуулаа.

А. Шестаков.

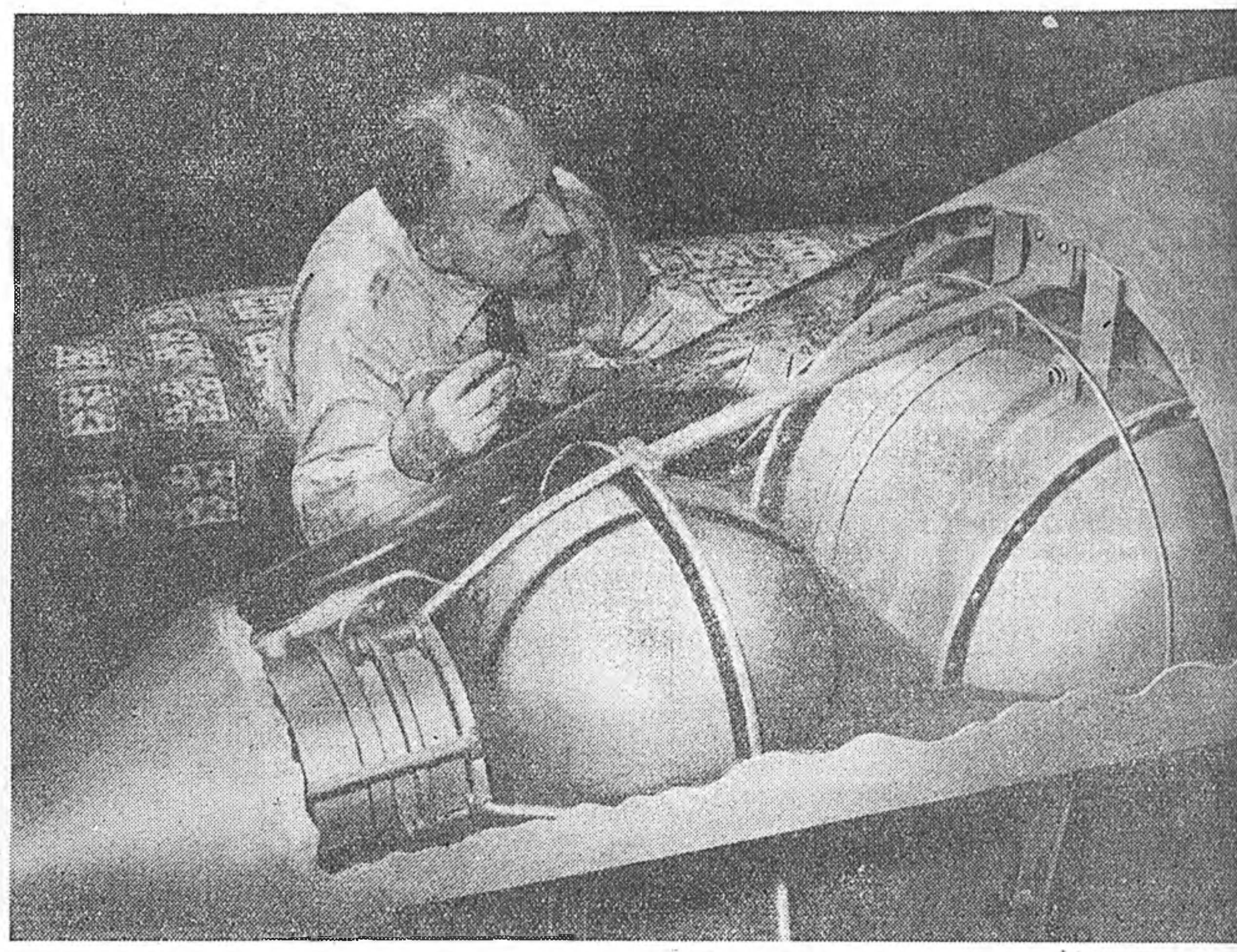

ЗОНОЙ БАЙДАЛ ҺАЙЖАРНА

Жэл ерэхэ бүри ажалшадай манай байдал һуудал улам һайжарна. Городто, хүдөө нютагуудташье айл бүхэн шанга шадалтай боложо байна. Зоной байдалай баян дэлгэр боложо байһаниие иимэ хэдыхэн тоо баримта гэршэлнэ. Улан-Удын 301 дэхи центральна нөөсэлгын кассада һаяын нэгэ үдэр соо 59 шэнэ счет пээгдэжэ, 50 мянган түхэриг нөөсэлгэдэ хадагалагдаа. Февраль һарын түрүүшын үдэрһөө 475 хүн 403 мянган түхэриг нөөсэлгэдэ үгөө.

Үдэр бүхэндэ хэдэн зуун түхэригтэ лотерейн билет худалдагдана.

Н. Петров.

Москвагай уранзурааша Д. И. Голубчиков бүмбэрсэг дэлхэйе тойрогшо советскэ хоёрдохи хэмэл одоной дүрсые һаяхан бүтээгээ. Энэ дүрсэ Японой Осака городто болохо Уласхоорондын выставкэдэ табигдаха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Д. И. Голубчиков хэмэл одоной дү[…] жууда.

ТАСС-эй фотохр[…]

ХИЛЫН СААНАҺАА

КНР КНДР хоёрой правительствын хамтын мэдүүлгэ

ПЕКИН, февралиин 19. (ТАСС). Корейн Арадай-Демократическа Республикада айлшалһан КНР-эй правительственна делегаци КНДР-эй делегацитай хэлсээ хээ. Тэдэнэр хамтын мэдүүлгэ толилоо. Корейн арад, правительствонь Хитадай правительственна делегациие үнэн зүрхэнһөө халуунаар угтаа гэжэ хамтын мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Хоёр ороной хани барисаае, харилсан ажаллалгые улам хүгжөөн бэхижүүлхэ, социалистическэ оронуудай хани барисаа, һаналаа нэгэдэлгые бэхижүүлхэ тухай, мүнөө үеын уласхоорондын байдал тухай болон Корей тушаа асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхэ тушаа хоёр делегаци һанамжаяа андалдаа. Бүхы дурсагдаһан асуудалнуудаар тэдэнэр нэгэн адли һанамжатай байба.

Социалистическэ оронууд социализм ба коммунизм байгуулха хэрэгтээ ехэ амжалта туйлаа гэжэ хоёр делегаци ханангяар тэмдэглэбэ. Илангаяа Советскэ Союз наука, техникын хэдэн шухала һалбаряар дэлхэй дээрэ түрүү һуури эзэлдэг болонхой.

1957 оной ноябрьда Москвада болоһон элдэб оронуудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай Зүблөөн, мүн энэ Зүблөөн дээрэ абтаһан Декларацинууд социалистическэ оронуудые бүри нягтаар жагсааха, уласхоорондын коммунистическэ хүдэлөөе нэгэдүүлхэ хэрэгтэ шэнэ шата болоһон байна. Социалистическэ оронуудай бата нэгэдэнхэй байхада, бүхы социалистическэ оронууд хододоо бэеэ даанхай байха, социализм байгуулха хэрэгтээ шэнэ амжалта туйлаха юм. Тиимэһээ Советскэ Союз түрүүтэй социалистическэ лагериие саашадаа бүри бата бэхи нэгэдэлтэй болгохын түлөө хоёр орон хүсэ шадалаа гамнахагүй гэжэ делегацинууд тэмдэглээ.

Зүүн, баруун оронуудай эгээл дээдэ тушаалтанай зүблөө зарлаха, атомна, водородно буу зэбсэгэй туршалгые дары болюулжа, тэдэниие хэрэглэхэ ябадалые хорихо, Варшавска договорто болон Хойто-атлантическа бүлэглэлдэ хабаатай гүрэнүүдэй хоорондо бэе бэедээ добтололсохогүй гэһэн договор баталха, Дүтын, Дунда Зүүн зүгтэхи оронуудта бэеэ даанхай, энхэ амгалан байдал олгохо гэхэ мэтэ олон тодорхой дурадхалнуудые Советскэ Союзай правительство һүүлэй үедэ оруулаа гэжэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Советскэ правительствын эдэ дурадхалнуудые бүрин дэмжэнэбди гэжэ хоёр ороной делегаци мэдүүлбэ. Мүн Европын тэг дунда атомна буу зэбсэгһээ сүлөө газар байгуулха тухай Польшын правительствын дурадхалые тэдэнэр эдэбхитэйгээр дэмжэнэ. Германиин хоёр гүрэн тэгшэ эрхэтэйгээр хэлсээ хэжэ, ороноо эбэй ёһоор нэгэдүүлхэ ёһотой гэһэн ГДР-эй баримталдаг һанамжые делегацинууд дэмжээ. Тэрэшэлэн Вьетнамые эбэй ёһоор нэгэдүүлхын түлөө Вьетнамай Демократическа Республикын хүсэл оролдолгые дэмжэжэ байһанаа делегацинууд мэдүүлнэ.

Хойто, Урда Корейһээ гадаадын бүхы сэрэг гаргагдажа, Корей эбэй ёһоор нэгэдүүлэгдэхэ ёһотой гэжэ хэлсээндэ онсолон тэмдэглэгдээ. Корейе эбэй ёһоор нэгэдүүлхэ тухай КНДР-эй правительствын 1958 оной февралиин 5-да хэһэн мэдүү[…] тадай Арадай Республика 19[…] февралиин 7-до хэһэн мэдүү[…] гоо бүрин дэмжэжэ, Хитада[…] дуратанда Корейһээ түрүүл[…] жа ошохыень дурадхаһан ба[…] тадай арадай һайн дуратан […] правительствын энэ дурадха[…] зүб гэжэ тоолоод, 1958 оной тэр Корейдэ байһан һайн […] ниие бултыень һубарюулан г[…] дүүргэхэ гэжэ шиидхэбэ. К[…] правительство Хитадай һайн[…] танай Корейһээ гаража ош[…] туһаламжа үзүүлхэ.

Хэрбээ США болон ООН-э[…] тэ хабаадаһан бусад оронууд[…] тухай асуудалые эбэй ёһоор ш[…] хэ хүсэлтэй байгаа һаа, эгээл[…] бүхы сэрэгээ Корейһээ гарга[…] той. Тиигээгүй һаань, Корей[…] ёһоор нэгэдүүлхэ гэхэдэ, тэд[…] һаад хэжэ байна гэжэ бүхы[…] эли тодоор хараха байна бш[…] нөө үедэ дэлхэйн бүхы арад[…] периалистическэ шэнэ дайе[…] үүсхүүлхээ болёо. Корейн А[…] Демократическа Республика[…] рэнгэтэнэй эзэрхэг түримхэй[…] гын хэбдээ һаа, Хитадай […] Республика хэзээшье миин […] һуухагүй.

Корейдэ мүнөө Хитадай […] тельственна делегациин айл[…] га, мүн хоёр ороной деле[…] хоорондо хэгдэһэн хэлсээн[…] ороной хани барисаае, жагс[…] гэдэлые бэхижүүлхэһээ гадн[…] ороной харилсан ажаллалгы[…] үргэдхэхэ юм.

КНР-эй Гүрэнэй советдэй п[…] Чжоу Энь-лай КНДР-эй М[…] нүүдэй Кабинедэй түрүүлэгш[…] Ир Сен хоёр мэдүүлгэдэ гар[…] бяа.

Тобшо һонинууд

✪ Курумканай дунда һургуулиин һурагшад киноустановкоёо зүбөөр хэрэглэн, һуралсалдаа хабаатай картинануудые хаража, үзэһэн материалаа гүнзэгыгөөр шудална. Һүүлэй үедэ тэндэ физикэ, литература, биологи гэхэ мэтэ предмедүүдтэ хабаатай кинокартинанууд харуулагдаа.

Р. Хабтагаев.

✪ Торинн аймагай «Улаан-Бургалтай» колхоз ехэхэн больница барихаар харaалаад, модо отолжо, шэрэжэ эхилбэ. Энэ больницань хамта дээрээ 561 дүрбэлжэн метр талмайтай, олон таһалгатай байха юм.

Ш. Доржиев.

✪ Дымбрыл Дамбаева дунда һургуули дүүргээд, бусад залуушуулдал адли партиин уряагаар Яруунын аймагай «Победа» колхоздо ажаллахаа ерэһэн юм. Дымбрыл басаган эсэгэтэйгээ хамта һубай мал дээрэ хүдэлмэрилжэ эхилһэн байгаа. Тиин нёдондо жэлэй 3 һарын туршада нүхэр Дамбаева малаа һайнаар таргалуулжа, 164 ажалта үдэр олоод, 1512 түхэриг мүнгэ абаба.

Ц-Е. Ламажапов.

В. И. ЛЕНИНИИЕ ЗУРАГЛАН БЭШЭҺЭН БУРЯТ ШҮЛЭГҮҮД ТУХАЙ

(Түгэсхэл)

Эрмэлзэнэ урагшаа
Коммунизмын замаар
Хүбүүдээ, басагадаа
эрдэм номоор хуяглана,
Хүн зоноо
баяр жаргалаар садхаана, —

гэжэ Эхэ оронойнгоо мүнөөдэрэй үнэхөөрөө баяр жаргалта байдал тухай ирагуу хүгжэмтэ поэмэ соогоо Жамсо Тумунов зураглажа шадаа. Дээрэ дурсагдаһан шүлэгүүд, поэмэнүүдһээ гадна, үшөө монгол арадай вождь Сүхэ Баатар тухай ехэхэн поэмэ Ж. Тумунов бэшэһэн юм. Энэ поэмэ сооһь хэлэгдэһэнэй ёһоор, монгол арадай үнэн хүбүүн Сүхэ Баатар Чойбалсантай хамта пролетаринадай революциин агуу ехэ вождь Ленинтэй уулзахаяа Москва зорижо ерэнэ. Тэдэнэр арадайнгаа захиһан арюун нангин захяае хулһан ташуурайнгаа бүреэ соо хадагалан, Лениндэ асаржа үгэһэн байна.

Омог һайханаар Ленин миһэрээд,
Олон дабхар эбхэлсэтэ бэшэгыень
Хулһан ташуурай бүреэ сооһоо
Ходолон абажа, урдаа табиба.
Элүүр энхые түхөөн үгэдэг
Эмэй убһые шэгнэн байһандал,
Соходохи олон уршалаа
зүргэнүүдынь
Сугларан таран обогонон байба.
Гайхамшаг тодо хурса нюдэдынь
Гал мэтээр бадаран гэрэлтэбэ. —

гэжэ Ленинэй портрет зураглана. Энэ поэмэ соо Ленинэй түхэл тодоор харуулагдаа. Ташуурайнгаа орондо һэлмэ барн, ташуураа намда орхижо ошо, «энэ һэлмээр дайсаниие дараарай, эргэн арадтаа баярые асараарай» гээд, Ленин «субад эрдэнээр толорһон һэлмэ» Сүхэ Баатарта барюулна. Һүүлдэнь Монгол орондо ерэһэн «аюулай долгиной эбхэрээн дундуур» Ленин Сүхэ Баатарые һанажа, дайсаниинь даралсахын тула сэрэг эльгээнэ. Иигэжэ ород, монгол арадуудай хоорондохи хани барисаан эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлэй ошон соо батажан бэхижэһэн байна.

Арадай үльгэршэ Аполлон Тороевой үльгэр поэмэнүүд соо Ленинэй образ мүн лэ хүндэтэ һуури эзэлдэг. Суута үльгэршэ Россиин ажалшадта мүнхэ жаргал асарһан агууехэ Ленин багша тухай үльгэр поэмэ бэшэхээ хүсэһэн байгаа. Энэ үльгэр соогоо Ленин багшын заабаряар арад зоной энхэ һайхан байдалтай болоһон тухайда хэлэнэ. Үльгэрэйнгөө оролто дотор арад зоной урдын харанхы байдал нюдэндэ харагдамаар зураглана.

Уряанай холо сагта,
Урда харанхы үедэ
Улад зоной гэнэхэн,
Шүүһэ шуһаа һоруулжа,
Тулижа зобожо байхада,
Баян барга амитадай
Баяжан, бүдүүн боложо,
Бахатан зугаалан байхада...
Хүдэлмэришэ уладай дундаһаа
Хүшэтэй, зоригтой, шадалтай
Эрдэмтэ хүбүүн түрэбэ...

Саашадаа ехэ гоёор, уран хурса үгын хүсөөр ан гүрөөл, ургамал, шубууд, гол мүрэн, ой модон, һара наран хүрэтэрөө «түрэһэн гараһан хүбүүе түүхэлэн хөөрэн хэлэбэ».

Эндэ үльгэршэн иимэ сэсэн ухаатай хүбүүн арад зоной дунда түрөө гэжэ хэлэхые хүсөө. Багаһаа хойшо Ленинэй һүбэлгэн бэрхэ, һонор хурса байһые Тороев харуулна.

«Энэ юумэн юунһээ
гаража байна гээшэб?
Энэ юумэн хэнһээ
боложо байна гээшэб? — гэжэ арадайнгаа муу байдал тухай хүбүүн асууна. Тиихэдэнь үбгэд, һамгад энэ хүндэ байдал баяд ноёдһоо, тэдэнэй тэжээһэн гурбан зуун толгойтой гулдагар шара могойһоо болоно, тэрэ могой «амитан зоной һууһан алтан дэлхэй дайдые ган гэхэ нохойгүй, газар гэшхэхэ малгүй болотор дойлоожо, эзэмдэжэ абалай» гээд ойлгуулна. Тиихэдэнь баяд ноёдтой, гурбан зуун толгойтой могойдо эсэргүүсэн тэмсэжэ илаха гэһэн хүсэл Ленинэй досоо эрхэбэшэ бии болоно. Тэрэ хүсэлөө бэелүүлхэдэнь арад зон туһална. Далита тураг шубуунай дэлижэ дээрэнь гараагүй мүнхэ һарьдагта, эрдэни шулуун агы соо ажалша зондо бэшэһэн алтан бэшэгтэй ном хадагалаатай байдаг юм гээд хэлэбэ. Хүбүүн зобохын ехээр зобожо, тулихын ехээр тулижа, тэрэ мүнхэ һарьдагай оройдо гараад, алтан дэбтэрэй удхые арад зондоо хөөрэжэ үгэнэ.

Тэрэнь Маркс, Энгельсын һургаал болоно. Маркс Энгельс хоёрой һургаал тиигэжэ шудалаад, арюун нангин замда арад зоноо оруулна. Энэ үльгэр соо А. Тороев марксизм-ленинизмын һургаалай тон зүб, эрхэбэшэ илалтада асардаг байһые харуулна.

Хүшэр хүндэ 1918 ондо В. И. Ленинэй үүсхэлээр манай гүрэн дотор түрүүшынхеэ субботник эмхидхэгдээ һэн. Тэрэ субботнигто Ленин өөрөө хабаадаһан юм. Совет гүрэниие хүтэлбэрилэгшэ Ленин тиигэжэ бэшэндэ жэшээ харуулһан байна. Поэт Чимитрыгзэн Намжилов «Агууехэ жэшээ» гэһэн шүлэг Ильичын нэгэ юрын хүдэлмэришэнтэй модо үргэлжэрхёод, тэрэ субботнигто хабаадаһыень зураглана.

В. И. Ленин тухай үшөөл олон зохёол бурят-монгол литературада бии. Тэрэ тоодо Бабасан Абидуевай «Ленин», Бато Базароной «Октябрь», Шираб Нимбуевай «Зүрхэнэй тангариг», Н. Дамдиновай «Наһажаал большевигүүдэй гэртэ» гэхэ мэтэ шүлэгүүд оролсоно.

В. И. Ленин үнэхөөрөө сэсэн хүн байһан туладаа социалистическэ революциин шэнэ үе нээһэниинь элитэ. Тиимэһээ Цэдэн Галсановай «Ленин» гэжэ шүлэг соо:

Ухаан бодолой галые
Урагшань гараараа сасажа,
Уулын бүргэдэй далиие
Оронойм зүрхэн дээр далбажа,
Аажам дэлхэйн оройһоо
Алтаран байна гэнинь:
Агуу хэрэгтэ дуудана
Асари ехэ Ленин, — гэжэ уран гоёор, образноор бэшэгдэһэн мүрнүүдые уншанабди.

Газар дэлхэй дээрэхи гайхамшаг ухаата багша Ленин тухай үшөө олон шүлэг, зохёол бурят литературада бэшэгдэхэл байха. Ленинэй гэрэлтэ образ ямаршье үндэһэ яһатанай дунда мартагдашагүйгөөр һанагдана. Тиимэһээ Ленин багшын образ хадаа искусствын зохёол бүхэн соо гэгээн һайханаар тодорон байха, мүнхэ образ болоно.

Бато Цырендылыков,
Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститутдай студент.

Аюулгүйн Советтэ

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 19. (ТАСС). Февралиин 18-да СССР-эй түлөөлэгшэ А. А. Соболевой түрүү доро Аюулгүйн Советэй заседани боложо, Тунисай гомодол зүбшэн хэлсэгдээ.

Франциин бүхы сэрэг Тунисһаа гаргагдаха, тиихэдэ Алжирта хэжэ байһан дайгаа Франци болюулха ёһотой гэһэн эрилтэ Тунисай түлөөлэгшэ Аюулгүйн Советэй заседани дээрэ табиба.

Хэдэн үдэрэй туршада Вашингтондо, Парижда, Лондондо болон Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида США Англи хоёр ехэ ябуулга хэжэ, Аюулгүйн Советтэ Тунис[…] модолые зүбшэн хэлсүүлхэгүй[…] бүхы шадалаараа оролдоо. […] тэй дашарамдуулан, США […] хоёр Тунис Франци хоёрой […] шиидхэжэ үгэхэмнай гэһэн […] хал ? оруулба. Тиимэһээ […] Франци хоёрой заргые США […] хоёр шиидхэг гэжэ зарим […] дууд хэлээ. Тунис Франци хоё[…] ниинь зүбшөөгөө.

Тиимэһээ Аюулгүйн Сове[…] седани хаагдаа. Гэбэшье, Т[…] гомодол Аюулгүйн Советэй з[…] зүйлдэ оруулагданхай байһаа[…]

Сүүдэй залһаа

Мяха-консервын комбинадай хотошо нохойнуудые харууһалагшад Леминов Моисей, Михайловский Савелий гэгшэд хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандадаг, зуудаг нохойнуудаа уядаггүй байһан юм.

Үнгэрэгшэ жэлэй декабрь һарын нэгэ үдэр Моисей Леминов хоёр нохойн үгы болоһые мэдэжэ байгаад хэлэнгүй, амархаяа гэртээ ябашаһан байгаа.

Алдууһан тэдэ нохойнууд газаагуур гүйлдэжэ ябатараа һургуулиин табан басагадые зууһан, тиихэдэ гражданин «П» гэгшые ехээр[…] жа, гэмтээһэнэйнь удаа, тэрэ[…] дээ наһа бараһан юм.

Октябрьска районой хо[…] участогай арадай сүүд энэ х[…] хаража үзөөд, Леминов, Мих[…] ский гэгшэдые нэгэ жэлээр э[…] хаһаба.

БМАССР-эй Верховно сү[…] дай сүүдэй шиидхэбэриие хүс[…] орхёо.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУД[…]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н 00663. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР